

РОЗРОБКА ПРОГРАМИ ВТРУЧАНЬ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ З ПЕРЕЛОМАМИ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ТРАВМ

Недяк Діана, магістрантка
Херсонський державний університет
Херсон-Івано-Франківськ, Україна

Анотація. Проаналізовано актуальність проблеми перелому нижньої щелепи у військовослужбовців та розробка програми фізичної терапії.

Вступ. Травми щелепно-лищевої ділянки можуть призвести до небезпечних для життя ускладнень та значних естетичних і функціональних розладів, таких як порушення функції жування та ковтання, дихання, нюху та зору. Окрім того, у пацієнта може розвинутих хронічний больовий синдром, а залишкові посттравматичні дефекти часто стають причиною психосоціальних розладів [1].

Найчастіше траплялися поодинокі переломи нижньої щелепи (79,7%). На другому місці-переломи верхньої щелепи (9,2%), потім йдуть переломи кісток носа (4,6%) та виличної кістки і виличної дуги (4,1%), переломи обох щелеп трапляються лише у 2,4% випадків. Дані щодо перелому верхньої щелепної кістки різні, але з даних, які збереглися відомо, що невогнепальних поранень верхньої щелепи становить 13-24% від усіх переломів щелеп [2].

Переломів нижньої щелепи більше ніж верхньої пояснюється тим, що верхня щелепа більш захищеним анатомічним положенням порівнюючи з нижньою [3].

Метою лікування хворих з переломами нижньої щелепи є створення умов для зрощення відламків у правильному положенні в найкоротші терміни. При цьому таке лікування спрямоване на повне відновлення функції нижньої щелепи. Для початку репозиція та фіксація уламків щелепи на етапі зрощення уламків щелепи (включаючи видалення зубів від лінії перелому та первинну хірургічну обробку рани). По-друге, створення максимально сприятливих умов для процесу відновлення і регенерації кісткової тканини. По-третє, запобігання розвитку гнійно-запальних ускладнень у кістковій тканині та навколишніх м'яких тканинах [4-5].

Програми фізичної реабілітації для людей після переломів нижньої щелепи зазвичай включають такі заходи, як фізіотерапія (ФЕ), масаж, фізіотерапевтичні процедури та механотерапія. Реабілітація хворого ділиться на три періоди. Найважливішим методом фізичної реабілітації після переломів нижньої щелепи є корекційна гімнастика в рамках ЛФК.

Лікувальна фізкультура є одним з основних методів реабілітації хворих з ушкодженнями щелепи та обличчя. Своєчасне застосування ЛФК дозволяє усунути побічні ефекти гіпокінезії і зменшити ускладнення, пов'язані з тривалою іммобілізацією щелепи (гіпотрофія і атрофія жувальних м'язів, рубцеві зміни м'яких тканин обличчя, контрактура скронево-нижньощелепного суглоба та ін.). Методики лікувальної гімнастики будуються з урахуванням періодів формування

кісткової мозолі, особливостей іммобілізації і клінічного стану хворого [6].
 Методи і прийоми реабілітації осіб після переломів нижньої щелепи відрізняються в кожному періоді. Для цього зазвичай використовуються ЛФК, масаж, механотерапія, фізіотерапія. Вирішальне значення має вибір методів і прийомів фізичної реабілітації. Щоб належним чином задовольнити потреби кожного пацієнта, необхідний індивідуальний підхід, беручи до уваги унікальні аспекти конкретного випадку, а також загальний стан його організму.

Висновки. Отже, перелом нижньої щелепи є досить поширеною травмою серед військовослужбовців, тому надання вчасної допомоги полегшить період реабілітації та повернення до повноцінного життя. Найголовнішим в складанні програми реабілітації є індивідуальний підхід до кожного пацієнта. Так як розглядаються травми у військових, треба враховувати психоемоційний стан пацієнта та настрої під час проходження програми реабілітації.

Кожен етап реабілітаційної програми важливий, тому що головною метою стоїть видужання пацієнта, покращення самопочуття, повернення його до повноцінного життя та відновлення функції жування.

Список використаної літератури:

1. Травми щелепно-лицевої ділянки клінічна настанова, заснована на доказах// Міністерство охорони здоров'я України 2023р. с. 8-9.
2. Військова ортопедична стоматологія : підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів IV рівня акредитації, лікарів-інтернів, лікарів-курсантів фак. післядиплом. освіти, військових лікарів] / П. В. Іщенко, В. А. Кльомін, Р. Х Камалів, А. М. Лихота. – К. : Медицина, 2013. – 311 с.
3. Щелепно-лицева ортопедія (Вибрані лекції) / М. Я. Нідзельський, Г. М. Давиденко, О. А. Писаренко, Н. В. Цветкова. – П. : ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», 2014. – 184 с.
4. Погранична Х. Р. Принципи лікування переломів нижньої щелепи / Х. Р. Погранична // Медицина транспорту України. – 2013.
5. Фаренюк О. О. Розробка методики індивідуального підбору варіанта лікування пацієнтів із переломами нижньої щелепи / О. О. Фаренюк // Український стоматологічний альманах. – 2014.
6. Дмитрієва Л.Е., Антонова-Рафі Ю.В./ Реабілітація в щелепно-лицевій хірургії і стоматології після перелому нижньої щелепи, 2020 – 98с.

